

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กาญจนาคพันธุ์. "กรุงเทพฯ เมื่อ 70 ปีก่อน." เมื่อวานนี้. กรุงเทพฯ: พิมพ์, 2524.

การศาสนา, กรม. กองพุทธศาสนสถาน. ประวัติวัดที่วราชอาณาจักรเล่ม 1. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2525.

เกียรติ จิวะกุล และคณะ. ตลาดในกรุงเทพฯ : การขยายตัวและพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.

คุรุสภา, องค์การคำ. หนังสือชุดภาพกรุงรัตนโกสินทร์สองร้อยปี. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว, 2525.

ชัย เรื่องศิลป์. ประวัติศาสตร์ไทยสมัย พ.ศ. 2352-2453 ด้านเศรษฐกิจ. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2522.

ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา. พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 4 เล่ม 2. พระนคร: คุรุสภา, 2504.

ทำเนียบนาม ภาค 4 : ถนนในจังหวัดพระนครและธนบุรี. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองธรรม, 2505.
(พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานฌาปนกิจศพ นายจันต์ ศิริโชติ ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม 29 พฤศจิกายน 2505).

เทพชู ทับทอง. กรุงเทพฯในอดีต. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต, 2519.

- ถัด พรหมมานพ. ภูมิศาสตร์มณฑลกรุงเทพฯ. พระนคร: ชรรรมพิทยาคาร, 2474.
- นริศรา นวัตกรรมค์, สมเด็จพระนเรศวรมหาราช และ ตำราพระราชานุญาต, สมเด็จพระนเรศวรมหาราช. สาส์นสมเด็จพระนเรศวรมหาราช. เล่ม 22 : 26 กรุงเทพฯ: คุรุสภา, 2505.
- เนตรนภีศ นาควัชระ, ปิยนาด บุณนาค และ จุลทัศน์ พยาธรานนท์. วัดในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- แย่งน้อย คักคัตศรี, ม.ร.ว., ฝนิศร กฤตติกากุล และ ดร.ณี แก้วม่วง. พระราชวังและวังในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ปิยนาด บุณนาค, ดวงพร นพคุณ และ สุวิธนา ธาดานิติ. คลองในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ผลดี ทินทาส และ มาเนพ พงศกัต. บ้านในกรุงเทพฯ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- วิจิตรมาตรา, ชน. 80 ปีในชีวิตข้าพเจ้า. กรุงเทพฯ: บัณฑิตการพิมพ์, 2523.
- วิมลสิทธิ์ หรยางกูร. พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- วิศกรรมสถานแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์. ข้อมูลสภาพดินบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนล่าง. กรุงเทพฯ: สหมิตรการพิมพ์, 2520.
- ศิลปากร, กรม. จดหมายเหตุการอนุรักษ์กรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ: สหประชาพาณิชย์, 2525.
- ส. พลายน้อย. เล่าเรื่องเมืองบางกอก. กรุงเทพฯ: แพร่พิทยา, 2520.
- สุเมธ ชุมสาย ณ อยุธยา, ดร. "ลักษณะชุมชนและผังเมือง." ลักษณะไทย เล่ม 1 : ภูมิหลัง. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ฮันส์ เดทเลฟ คัมมีย์เยอร์ และ พรใจ ศิริรัตน์. โครงการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและพัฒนาเมือง
ภูเก็ต. กรุงเทพฯ: แผนการวางแผนพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น สถาบันเทคโนโลยีแห่ง
เอเชีย, กรกฎาคม 2527.

วารสาร

"กรุงเทพฯ หรือเมืองใหม่." วารสารสถาปัตยกรรม+วิศวกรรม+การก่อสร้าง 1 (มกราคม
2519) 29-36 ; (มิถุนายน 2519) 28-32. กองบรรณาธิการ. กรุงเทพฯ:
อักษรสัมพันธ์, 2519.

กำธร กุลชล และ ทรงสรรค์ นิลกำแหง. "วิวัฒนาการทางกายภาพของกรุงรัตนโกสินทร์ฝั่งตะวันออก :
ตั้งแต่ก่อนสร้างกรุงจนถึงสมัยเปลี่ยนแปลงระบบการปกครอง." วารสารมหา
วิทยาลัยศิลปากร 4-5 ฉบับพิเศษ (ธันวาคม 2523 - ธันวาคม 2525) : 221-244.

คณิต เลชะกุล. "สมเด็จพระพุทธเจ้าหลวงกับไม้ประดับเมือง." วารสารไทย 7 (ตุลาคม
- ธันวาคม 2530) : 31-42.

ทวีวงศ์ ศรีบุรี. "ความจำเป็นของโครงการเพื่อป้องกันน้ำท่วม." วิศวกรรมสาร 37
(เมษายน 2525) : 106.

น. ณ ปากน้ำ. "สนามหลวงแต่อดีตถึงปัจจุบัน." วารสารมหาวิทยาลัยศิลปากร 4-5 ฉบับ
พิเศษ (ธันวาคม 2523 - ธันวาคม 2525) : 165-176.

นิจ หิฏฐิระนันท์ และ เจลิม แก้วกั้งวาล. "การเพิ่มประชากรกับการขยายตัวของนครหลวง."
วารสารเทศบาลนครกรุงเทพฯ ฉบับที่ 105 (กันยายน 2512) : 40.

ผังเมือง, สำนัก. ข่าวสารสำนักผังเมือง. ฉบับที่ 11 (มกราคม 2509).

วิทยานิพนธ์

- ไชแสง ศุระวัฒน์. "การศึกษาอิทธิพลของสถาปัตยกรรมตะวันตกที่มีต่อแบบอย่างของงานสถาปัตยกรรมไทยระหว่าง พ.ศ. 2208-2475." วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกวิชาสถาปัตยกรรม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- จันทิมา ฉัตรไชยสิทธิกุล. "การศึกษารูปแบบการตั้งถิ่นฐานของชุมชนแออัดในกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- จิราพร แสงศิลป์. "ลักษณะทางกายภาพที่เหมาะสมของตึกแถวในบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์." วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2527.
- ชาติชาย ไชยสิทธิ์. "การศึกษาเพื่อการพัฒนากรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นนอกด้านกายภาพ." วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2528.
- คุณหญิง ทายตะคุ. "ภูเก็ต : การศึกษาในด้านการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมโดยการผังเมือง." วิทยานิพนธ์ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
- ปราณอม ต้นสุขานนท์. "การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนอนุรักษ์ในเขตกำแพงเมืองเชียงใหม่." วิทยานิพนธ์ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- ปิยนาด นิโครธา. "บทบาทของเสนาบดีตระกูลขุนนาง ในการปกครองประเทศสยามตั้งแต่รัชกาลที่ 1 ถึงรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ (พ.ศ. 2325-2416)." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต แผนกภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ละออทอง อัมรินทร์รัตน์. "การส่งนักเรียนไทยไปศึกษาต่อต่างประเทศ ตั้งแต่ พ.ศ. 2411 - 2475." วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

สงัด อีสสระทิพย์. "การศึกษาทางสังคม-ประวัติศาสตร์ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพการใช้ที่ดินเพื่อการอยู่อาศัยของกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

สุนทร โรจนเสรี. "การศึกษาการใช้ที่ดินเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาเขตสัมพันธวงศ์." วิทยานิพนธ์ปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

อภิชาติ อุดมธารักษ์. "แนวทางการพัฒนาเมืองเก่าของเชียงใหม่." วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2520.

อำนาจ พิชิตเดช. "แนวทางการพัฒนาด้านกายภาพพื้นที่ริมแม่น้ำบริเวณกรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน." วิทยานิพนธ์ปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบชุมชนเมือง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2529.

เอกสารอื่น

ชาญวุฒิ วรวรรณ, ม.ร.ว. "ประวัติความเป็นมาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และการบูรณะโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และงานศิลปะ." เอกสารประกอบการอบรมทางวิชาการ เรื่อง "แนวทางและเทคนิคในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชน" โดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 3-4 ธันวาคม 2528.

ชินกรอน แอนต์ แอสโซซิเอท จำกัด. การศึกษาแนวทางเพื่อการพัฒนาเกาะรัตนโกสินทร์. เสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเนื่องในโอกาสร่วมฉลองครบรอบกรุงรัตนโกสินทร์ 200 ปี ของการก่อตั้ง, 2525.

นิจ หิฏฐิระนันท์ และคณะ. "ถนน : วิศวกรรมการในรอบ 200 ปี." เอกสารโรเนียวเย็บเล่มในโครงการไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2525.

เนตรนภิศ นาควัชระ, ปิยนาด บุนนาค และ บัณฑิต จุลาสัย. การศึกษาการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินและสภาวะแวดล้อมในบริเวณศาสนสถานในกรุงเทพมหานคร. ทุนวิจัยของสถาบันวิจัยของสภาวะแวดล้อม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

บัณฑิต จุลาสัย. "การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชน : เหตุผลและข้อพิจารณา." เอกสารประกอบการอบรมทางวิชาการเรื่อง "แนวทางและเทคนิคในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชน" โดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 3-4 ธันวาคม 2528.

ผังเมือง, สำนัก. กระทรวงมหาดไทย. เอกสารประกอบการประชุมประชาชนครั้งที่ 3 "ผังเมืองรวมกรุงเทพมหานคร 2544". 2530.

สาทิศ ชูแสง. "การอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมในยุโรป." เอกสารประกอบการจัดสัมมนาเรื่อง "เอกลักษณ์สถาปัตยกรรมในประเทศไทย" โดยคณะอนุกรรมการส่งเสริมสถาบันชาติ และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 16-17 สิงหาคม 2527.

อรศิริ ปาณินท์. "การอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อม." เอกสารประกอบการอบรมทางวิชาการเรื่อง "แนวทางและเทคนิคในการอนุรักษ์สถาปัตยกรรมและชุมชน" โดยคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 3-4 ธันวาคม 2528.

ภาษาอังกฤษ

- Appledyrd, Donald. The Conservation of European Cities. Cambridge: The M.I.T. Press, 1979.
- Bowring, John. The Kingdom and People of Siam. Volume I, 1969.
- Burke, Gerald. Townscape. Great Britain: Pilican Books Ltd., 1976.
- Chai Muktabhant, Pairoje Teerawong and Wichian Tengamnuay. Engineering Properties of Bangkok Subsoils. Bangkok: Chulalongkorn University, 1966.
- City Plan Commission Providen. College Hill : a Demonstration of Historic Area Renewal. U.S.A.: College Hill Press, 1967.
- Crawfurd, John. Journal of an Embassy to the Courts of Siam and Cochin China. 2 vols. Kuala Lumpur: Oxford University Press, 1967.
- Dobby, Alan. Conservation and Planning. London: Hutchinson & Co., 1978.
- Dolling, Regine. The Conservation of Historical Monuments in the Federal Republic of Geramany. Tagblatt-Druckerei KGA. Mollenweber, Hapfurt, Geramany, 1982.
- Grethen , M. Pastel Portraits, Singapore Architectural Heritage. The Singapore Coordination Committee, Singapore, 1984.
- Lynch, Kevin. The Image of City. U.S.A.: The M.I.T. Press, 1960.

Middleton, Michael. Conservation in Action. London: Civic Trust, 1972.

Worskett, Roy. The Character of Towns. London: The Architectural Press, 1960.

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภทการใช้งบประมาณ	พระบรมมหาราชวัง	วังบูรพาภิรมย์	วัดราชบพิธ	สำราญราษฎร์	ศาลเจ้าแม่ลิ้มกอเหนี่ยว	เสาชิงช้า	วัดบวรนิเวศ	ตลาดยอด	ระบะสงคราม	บ้านพานถม	บางขุนพรหม	วัดสามพระยา	รวม
พิพิธภัณฑสถาน	22.174 2.15%	99.229 22.05%	34.479 25.06%	42.449 29.55%	38.049 42.32%	29.61 30.96%	90.202 29.10%	41.813 34.66%	50.202 23.69%	108.477 41.92%	108.748 37.29%	69.212 21.20%	732.644 21.17%
พาณิชย์กรรม	32.558 3.16%	135.308 30.07%	14.228 10.35%	22.806 15.88%	17.151 19.06%	11.352 11.87%	58.551 18.89%	34.184 28.34%	9.294 4.39%	53.535 20.69%	27.151 9.49%	12.288 3.76%	428.406 12.38%
อุตสาหกรรม	0.515 0.05%	2.37 0.53%	3.514 2.56%	5.384 3.75%	2.161 2.40%	1.896 1.96%	7.684 2.48%	0.069 0.06%	6.526 3.08%	3.568 1.38%	2.391 0.84%	1.749 0.54%	37.837 1.09%
คลังสินค้า	4.392 0.43%	1.751 0.39%	0.038 0.03%	1.886 1.31%			4.621 1.49%		0.492 0.23%	1.364 0.53%	0.306 0.11%	0.129 0.04%	14.979 0.43%
สถานที่ราชการ	428.646 41.64%	3.797 0.84%	20.523 14.93%	25.969 18.08%	1.219 1.36%	9.053 9.47%	5.338 1.72%	14.259 11.82%	40.621 19.17%	13.446 5.20%	57.312 20.02%	68.249 20.91%	688.432 19.90%
สถานที่ศึกษา	92.833 9.02%	25.512 5.67%	6.169 4.49%	6.753 4.70%	1.906 2.12%	0.722 0.76%	17.137 5.53%	1.251 1.04%	9.211 4.35%	4.157 1.61%	16.978 5.93%	6.283 1.92%	188.912 5.46%
ศาสนสถาน	82.212 7.99%	9.655 2.15%	36.022 26.20%	11.4 7.94%	7.096 7.89%	15.086 15.78%	36.73 11.85%		23.857 11.26%	23.65 9.14%	25.713 8.98%	28.705 8.79%	300.126 8.67%
พื้นที่ว่าง ไม่แน่นอน	2.253 0.22%	6.289 1.40%	1.991 1.45%	0.46 0.32%	1.111 1.24%	0.567 0.59%	5.452 1.76%	0.926 0.77%	4.181 1.97%	8.191 3.17%	3.061 1.07%	5.892 1.80%	40.374 1.17%
พื้นที่ถนน	90.97 8.84%	77.033 17.12%	18.567 13.50%	18.737 13.04%	19.309 21.48%	16.874 17.65%	71.56 23.08%	24.762 20.53%	25.2 11.89%	35.34 13.66%	40.218 14.05%	56.368 17.27%	494.938 14.30%
พื้นที่คลอง	175.177 17.02%	44.832 9.96%	1.969 1.43%	6.285 4.38%	1.908 2.12%		11.117 3.59%	1.489 1.23%	42.291 19.96%	7.022 2.71%	5.5 1.92%	74.947 22.96%	372.537 10.77%
ที่ทำการ สาธารณูปโภค		16.18 3.60%		1.511 1.05%			1.156 0.37%	0.109 0.09%			0.872 0.30%	1.598 0.49%	21.426 0.62%
ที่พักผ่อน	97.526 9.47%	27.575 6.13%				10.465 10.94%	0.452 0.15%					1.02 0.31%	137.038 3.96%
อื่น ๆ	0.119 0.01%	0.469 0.10%						1.763 1.46%					2.351 0.07%
รวม	1029.375 100.00%	450 100.00%	137.5 100.00%	143.65 100.00%	89.91 100.00%	95.625 100.00%	310 100.00%	120.625 100.00%	211.875 100.00%	258.75 100.00%	286.25 100.00%	326.44 100.00%	3460 100.00%

ภาคผนวก 2 แสดงพื้นที่และร้อยละการใช้ประโยชน์ที่ดินรายแขวง เขตป้อมปราบฯ

หน่วย : ไร่

ประเภทการใช้ที่ดิน	ป้อมปราบฯ	วัดเทพ ศิรินทร์	คลอง มหานาค	บ้าน บาตร	วัด โสมนัส	รวม
พิกลาสัย	116.33 34.60%	52.16 25.02%	95.42 33.53%	28.17 17.95%	58.2 26.38%	350.28 29.02%
พาณิชย์กรรม	83.61 24.87%	42.84 20.55%	40.77 14.32%	25.74 16.40%	36.62 16.60%	229.58 19.02%
อุตสาหกรรม	8.17 2.43%	3.18 1.53%	7.02 2.47%	8.34 5.31%	4.81 2.18%	31.52 2.61%
คลังสินค้า	2.04 0.61%	5.69 2.73%	0.92 0.32%	3.83 2.44%	2.5 1.13%	14.98 1.24%
สถานที่ราชการ	24.96 7.42%	1.51 0.72%	15.05 5.29%	3.28 2.09%	22.94 10.40%	67.74 5.61%
สถานที่ศึกษา	5.8 1.73%	12.37 5.93%	7.92 2.78%	5.89 3.75%	7.1 3.22%	39.08 3.24%
ศาสนสถาน	10.4 3.09%	36.23 17.38%	6.33 2.22%	29.43 18.75%	24.93 11.30%	107.32 8.89%
พื้นที่ถนนและ พื้นที่คลอง	76.03 22.81%	39.48 18.94%	53.83 18.91%	39.65 25.27%	58.24 26.39%	267.23 22.14%
ที่ทำการ สาธารณูปโภค	1.09 0.32%	0.00%	16.57 5.82%	10.46 6.67%	0.00%	28.12 2.33%
ที่ว่าง	5.95 1.77%	15.005 7.20%	36.17 12.71%	2.14 1.36%	3.82 1.73%	63.085 5.23%
อื่น ๆ	1.83 0.54%	0.00%	4.62 1.62%	0.00%	1.49 0.68%	7.94 0.66%
รวม	336.21 100.00%	208.465 100.00%	284.62 100.00%	156.93 100.00%	220.65 100.00%	1206.875 100.00%

ที่มา : กองผังเมือง กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก 3 แสดงพื้นที่และร้อยละการใช้จ่ายประโยชน์ที่ดินรายแขวง เขตสัมพันธวงศ์

หน่วย : ไร่

ประเภทการใช้ที่ดิน	จักรวรรดิ	สัมพันธวงศ์	ตลาดน้อย	รวม
พักอาศัย	69.34 21.27%	38.99 12.04%	59.28 25.21%	167.61 18.94%
พาณิชย์กรรม	88 26.99%	111.78 34.52%	86.24 36.67%	286.02 32.32%
อุตสาหกรรม	0.77 0.24%	3.2 0.99%	3.84 1.63%	7.81 0.88%
คลังสินค้า	52.37 16.06%	9.71 3.00%	4.92 2.09%	67 7.57%
สถานที่ราชการ	1.13 0.35%	3.69 1.14%	7.81 3.32%	12.63 1.43%
สถานที่ศึกษา	7.27 2.23%	3.1 0.96%	6.26 2.66%	16.63 1.88%
ศาสนสถาน	29.41 9.02%	38.34 11.84%	11.17 4.75%	78.92 8.92%
พื้นที่ถนน	24.67 7.57%	35.72 11.03%	22.35 9.50%	82.74 9.35%
พื้นที่คลอง	1.37 0.42%	33.35 10.30%	18.33 7.80%	53.05 5.99%
ที่ทำการ สาธารณูปโภค	0.00%	0.11 0.03%	0.1 0.04%	0.21 0.02%
ที่ว่าง	4.19 1.29%	2.99 0.92%	10.54 4.48%	17.72 2.00%
อื่น ๆ	47.52 14.57%	42.83 13.23%	4.31 1.83%	94.66 10.70%
รวม	326.04 100.00%	323.81 100.00%	235.15 100.00%	885 100.00%

ที่มา : กองผังเมือง กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก 4 แสดงพื้นที่และร้อยละการใช้จ่ายประโยชน์ที่ดินกรุงรัตนโกสินทร์
พ.ศ. 2512 และ พ.ศ. 2530

หน่วย : ไร่

ประเภทการใช้จ่ายที่ดิน	2512	2530
พักอาศัย	1,296.918 23.36%	1250.534 22.52%
พาณิชย์กรรม	1,312.463 23.64%	944.006 17.00%
อุตสาหกรรม	118.255 2.13%	77.167 1.39%
คลังสินค้า	—	96.959 1.75%
สถานที่ราชการ	967.870 12.57%	818.677 14.75%
สถานศึกษา	182.657 3.29%	244.622 4.41%
ศาสนสถาน	478.016 8.61%	486.366 8.76%
ถนนและคลอง	1,235.292 22.25%	1270.495 22.88%
ที่ว่าง	131.024 2.36%	218.312 3.93%
อื่น ๆ	99.378 1.79%	144.74 2.61%
รวม	5,551.875 100.00%	5551.875 100.00%

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางสาว จารุณี ศิริมั่งคะลา เกิดเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2505 ที่จังหวัดอุทัยธานี สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ประวัติศาสตร์ศิลปะ) จากคณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร เมื่อ พ.ศ. 2527 จากนั้นเข้าศึกษาต่อภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีเดียวกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย